

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 2 czerwca 2014 r.

Znak: WK-6100/2/4/14

Pan
Klemens Podlejski
Burmistrz Miasta i Gminy
Żarki

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 13 lutego 2014 r. do dnia 21 marca 2014 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta i Gminy Żarki, za okres od 1 stycznia 2010 r. do 21 marca 2014 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 kwietnia 2014 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- W 2013 r. przeprowadzono postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego o zamówienie publiczne pn.: „Szlak atrakcji turystycznych – ścieżki spacerowo-rowerowe w północnej części województwa śląskiego na terenie gmin: Żarki, Niegowa, Janów”, w którym, w protokole postępowania o zamówienie zatwierdzonym dnia 5 kwietnia 2013 r., podano nieprawidłowo kwotę 3.928.914,87 zł netto jako wartość zamówienia ustaloną przez zamawiającego, podczas gdy z kosztorysów inwestorskich sporządzonych dla tej inwestycji wynika, że wartość robót budowlanych przewidzianych do realizacji oszacowano na kwotę 3.981.407,31zł netto.

Powyższym naruszono postanowienia § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) w związku z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). Stosownie do wskazanych postanowień ww. rozporządzenia, protokół, oprócz informacji, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej "ustawą", zawiera, w zależności od zastosowanego trybu postępowania, informacje dotyczące: określenia wartości zamówienia. Zgodnie natomiast z art. 33 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzonego na

etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Osobami odpowiedzialnymi za ustalenie wartości zamówienia byli członkowie komisji przetargowej. Protokół postępowania o zamówienie publiczne sporządził Inspektor ds. zamówień publicznych. Nadzór nad pracownikiem w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji.

- W 2013 r. przeprowadzono postępowanie o zamówienie publiczne pn.: „Remont dróg gminnych: ul. Krzywa, ul. Źródłana, ul. Nadrzeczna, ul. Leśniowska, ul. Handlowa w Żarkach oraz ul. Źródłana w Jaworzniku zniszczonych w wyniku klęski żywiołowej”. W ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w dniu 30 kwietnia 2013 r. oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia żądano od wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia wniesienia wadium w wysokości większej niż 3% wartości zamówienia, czym naruszono art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia. Zamawiający żądał wniesienia wadium w wysokości 20.000 zł. Na podstawie kosztorysów inwestorskich wartość zamówienia ustalono na kwotę 653.014,72 zł netto. Zgodnie z powyższym, Zamawiający mógł żądać wniesienia wadium w maksymalnej wysokości do 19.590,44 zł.*

Przygotowanie dokumentacji postępowań o zamówienia publiczne należało do obowiązków Inspektora ds. zamówień publicznych. Nadzór nad pracownikiem w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji.

- W trakcie realizacji w 2011 r. zadania pn.: „Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy kąpielisku w Żarkach”, pomimo przesunięcia terminu wykonania robót budowlanych, zaniechano wyegzekwowania od wykonawcy wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy obejmującego przesunięty okres realizacji zamówienia. Ponadto, na dzień odbioru przedmiotu zamówienia, zaniechano wyegzekwowania uzupełnienia zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady i usterki na cały okres gwarancji określony w umowie o zamówienie Nr RGK III/3421/1/10-11 z dnia 2 lutego 2011 r. Powyższym naruszono art. 147 w związku z art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). W dniu zawarcia umowy wykonawca wniósł gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek z terminem ważności do 30 sierpnia 2011 r. w zakresie należytego wykonania umowy oraz do 15 września 2014 r. w zakresie właściwego usunięcia wad i usterek. W związku z zawarciem w dniu 4 lipca 2011 r. aneksu do umowy podstawowej, wydłużeniu uległ termin realizacji zadania z dnia 31 lipca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r., zatem w okresie od 31 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. zamawiający nie posiadał zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Protokolarnego odbioru przedmiotu umowy dokonano w dniu 30 grudnia 2011 r., natomiast w umowie ustalono 36 miesięczny okres gwarancji oraz rękojmi liczony od daty odbioru końcowego robót, zatem okres ten upływie dopiero w dniu 30 grudnia 2014 r.*

Nadzór merytoryczny nad realizacją zadań inwestycyjnych należał do Inspektora ds. zamówień publicznych. Nadzór nad pracownikiem w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji.

Ponadto, nieterminowo uregulowano część wynagrodzenia wykonawcy za realizację powyższego zamówienia, wynikającego z faktury VAT nr 44/2011 z dnia 27 grudnia 2011 r. na kwotę 54.923,44 zł brutto. Zgodnie z postanowieniami określonymi w § 8 pkt 3 ww. umowy o zamówienie, termin płatności wynosił 30 dni od daty wpływu faktury do zamawiającego. Faktura wpłynęła do Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach w dniu 2 stycznia 2012 r., natomiast zapłaty dokonano w dniu 16 lutego 2012 r.

Powyższym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W związku z nieterminowym uregulowaniem ww. zobowiązania nie poniesiono dodatkowych kosztów w postaci odsetek.

Terminowe regulowanie zobowiązań należało do zadań pracowników Referatu Finansowego, bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki. Za gospodarkę finansową Miasta i Gminy Żarki odpowiadał p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w zakresie przygotowania dokumentacji postępowań o zamówienia publiczne oraz ich realizacji, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) w związku z art. 32 ust. 1 oraz art. 45 ust. 4, art. 147 i art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Wyegzekwować od wykonawcy uzupełnienie zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady na cały okres rękojmi, zgodnie z umową Nr RGK III/3421/1/10-11 z dnia 2 lutego 2011 r., mając na uwadze art. 151 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie gospodarowania mieniem:

- *W postępowaniu przeprowadzonym w 2011 r. w trybie przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości, której cena wywoławcza była wyższa niż równowartość 100.000 euro, nie dochowano wymogu zamieszczenia ogłoszenia o przetargu w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym. Naruszono tym postanowienia § 6 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 100 000 euro, ogłoszenie o przetargu zamieszcza się, co najmniej na 2 miesiące przed wyznaczonym terminem przetargu, w prasie codziennej ogólnokrajowej.*

Powyższe dotyczyło przetargu na sprzedaż nieruchomości oznaczonej jako działka nr 3281/310, położonej w Żarkach, której cenę wywoławczą ustalono na kwotę 510.000,00 zł netto. Ogłoszenie o pierwszym przetargu wyznaczonym na dzień 30 czerwca 2011 r. zamieszczono w prasie codziennej o zasięgu regionalnym – „Polska Dziennik Zachodni” w dniu 30 kwietnia 2011 r.

- *W latach 2010 - 2012 przed oddaniem w najem nieruchomości o pow. użytkowej 134,17 m², położonego przy ul. Piaski w Żarkach na rzecz dotychczasowego najemcy, nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, co było niezgodne z art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Stosownie do powyższych przepisów, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Zgodnie z art. 35 ust. 1b, powyższe nie dotyczy oddania nieruchomości w najem lub dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy. Wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.*

Nieruchomość oddano w najem na podstawie umowy z dnia 11 lutego 2008 r. na okres od dnia 13 lutego 2008 r. do dnia 12 lutego 2009 r. Następnie przedłużano okres najmu tej nieruchomości kolejno aneksami do ww. umowy:

- *Aneks z dnia 11 lutego 2009 r. przedłużono najem do dnia 12 lutego 2010 r.,*
- *Aneks z dnia 25 stycznia 2010 r. przedłużono najem do dnia 12 lutego 2011 r.,*
- *Aneks z dnia 28 stycznia 2011 r. przedłużono najem do dnia 12 lutego 2012 r.,*
- *Aneks z dnia 25 stycznia 2012 r. przedłużono najem do dnia 12 lutego 2013 r.*

Zadania związane z obrotem nieruchomościami stanowiącymi własność gminy w tym przygotowanie dokumentacji do sprzedaży i wynajmowania nieruchomości należały do Kierownika Referatu Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego. Bezpośredni nadzór nad pracownikiem w tym zakresie sprawował p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki.

Umowę najmu z dnia 11 lutego 2008 r. oraz aneksy do ww. umowy podpisał p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad Kierownikiem Referatu Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego w zakresie przygotowywania dokumentacji na

sprzedaż oraz oddawanie w najem nieruchomości gminnych, zgodnie z § 6 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004r. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) oraz art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W 2012 r. wadium wpłacone w pieniądzu przez uczestnika przetargu na zbycie nieruchomości zaliczono na poczet ceny nabycia tej nieruchomości przed zawarciem umowy sprzedaży, do dochodów roku, w którym odbył się przetarg. Umowę sprzedaży nieruchomości zawarto w roku następnym.*

Powyższym naruszono art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Ponadto działaniem tym naruszono art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 27 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z ww. art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, dochodami publicznymi są dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw, niestanowiące przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 4 lit. a i b., a stosownie do ww. art. 27 ustawy o gospodarce nieruchomościami sprzedaż nieruchomości wymaga zawarcia umowy w formie aktu notarialnego.

Nieprawidłowość stwierdzono w zakresie zbycia nieruchomości oznaczonej jako działka nr 2006/3, położonej w Żarkach, zabudowanej budynkiem bylej biblioteki miejskiej. Nabywcę wyłoniono w przetargu ustnym nieograniczonym, który odbył się 11 grudnia 2012 r. Wadium w kwocie 33.000 zł wpłacone przez nabywcę, przekazano z rachunku sum depozytowych na rachunek dochodów również w dniu 11 grudnia 2012 r. Umowę sprzedaży nieruchomości akt notarialny Rep. A Nr 10/2013 zawarto w dniu 3 stycznia 2013 r.

Wpłaty na rachunek dochodów zaewidencjonowano na kontach 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i zaklasyfikowano do dochodów rozdziału 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”

W związku z powyższym zawyżono dochody roku 2012 i zaniżono dochody roku 2013, co miało wpływ na wynik wykonania budżetu za ww. okresy sprawozdawcze.

Przekazania wadium z rachunku depozytów na rachunek dochodów dokonano na podstawie pisemnej informacji o rozstrzygnięciu przetargu i zaliczeniu wadium na poczet ceny nabycia skierowanej przez Kierownika Referatu Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego do Referatu Finansowego.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach, wykonującymi zadania w zakresie zaliczania wadiów do dochodów gminy z tytułu sprzedaży nieruchomości, stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 27 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano podjęcia skutecznych czynności, mających na celu ustalenie należności od właściciela kontenerów na odzież używaną, za korzystanie z nieruchomości stanowiących własność Gminy, na których ww. kontenery zostały postawione. W trakcie przeprowadzania kontroli ustalono, że na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Żarki znajdowało się pięć kontenerów na odzież używaną. Na dzień przeprowadzania kontroli w tym zakresie, tj. w dniu 17 marca 2014 r., kontenery były usytuowane: na parkingu przy ul. Wierzbowej, na parkingu przy ul. Koziegłowskiej na parkingu przy ul. Poprzecznej oraz na poboczu ulicy Łąkowej.*

Z wyjaśnień udzielonych w powyższym zakresie przez p. Klemensa Podlejskiego – Burmistrza Miasta i Gminy Żarki wynika, że kontenery zostały ustawione na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Żarki bez wiedzy i zgody właściciela nieruchomości. Ponadto wyjaśniono również, że Gmina nie uzyskiwała żadnych dochodów z tego tytułu w postaci czynszu dzierżawy bądź opłaty za zajęcie pasa drogowego, jak również grunt zajęty pod kontenery nie był objęty podatkiem od nieruchomości.

Stosownie do przepisów art. 42 ust. 5 ustawy 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny. Ponadto, zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), organy działające za jednostkę samorządu terytorialnego, są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki. Z kolei stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 tej ustawy, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 5 do czynności tych należą czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności.

Wniosek nr 6

Podjąć działania mające na celu wyeliminowanie stanu bezumownego korzystania z nieruchomości gminnych przez właściciela kontenerów na odzież używaną oraz ustalenie należności za korzystanie z tych nieruchomości, stosownie do art. 12 i art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 ustawy 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie sporządzania informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego:

- *W Informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego sporządzonej wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. nieprawidłowo wykazano dane o dochodach uzyskanych z tytułu najmu i dzierżawy mienia komunalnego. W powyższej informacji wykazano, że Gmina uzyskała dochody z ww. tytułu w łącznej kwocie 101.690,32 zł, tymczasem z ewidencji księgowej i sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2012 r. wynikało, że dochody z ww. tytułu wynoszą łącznie 1.317.218,80 zł. Ponadto, w powyższej Informacji nie wykazano dochodów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Zgodnie z ww. sprawozdaniem Rb-27S wykonane dochody z tego tytułu wynosiły 1.261,80 zł. Powyższe było niezgodne z art. 267 ust.1 pkt 3 lit. d) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) zgodnie z którym, informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawiera dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania. Przygotowanie projektu informacji o stanie mienia komunalnego, należało do Kierownika Referatu Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego. Dane finansowe zawarte w „Informacji” przygotowane zostały we współpracy z Referatem Finansowym.*

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach w zakresie rzetelnego sporządzania informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, mając na uwadze art. 267 ust. 1 oraz art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W zakładowym planie kont dla jednostki - Urzędu Miasta i Gminy Żarki, ustalonym zarządzeniem Nr 13/2002 Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 19 września 2002 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Żarki: Nr 19/2005 z dnia 4 maja 2005 r., Nr 29/2005 z dnia 25 sierpnia 2005 r., Nr 24/2006 z dnia 12 maja 2006 r., Nr 44/2006 z dnia 25 sierpnia 2006 r., Nr 107/2008 z dnia 31 grudnia 2008 r., Nr Fin/15/2012 z dnia 14 sierpnia 2012 r. nie wskazano kont: 245 „Wpływy do wyjaśnienia” oraz 760 „Pozostałe przychody operacyjne” natomiast konta te funkcjonowały w księgach rachunkowych Urzędu w latach 2011 - 2014 (do dnia zakończenia kontroli). Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Przygotowanie projektów przyjętych w jednostce zasad rachunkowości należało do obowiązków p. Doroty Muchy – Skarbnika Miasta i Gminy Żarki.*

Stosownie do art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości.

W trakcie kontroli zarządzeniem Nr Fin/7/2014 Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie zmiany w zakładowym planie kont Urzędu Miasta i Gminy Żarki, uzupełniono zakładowy plan kont dla Urzędu o konto 245 „Wpływy do wyjaśnienia” oraz konto 760 „Pozostałe przychody operacyjne”.

- *Do dnia zakończenia kontroli, z ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwale” nie wyksięgowano wartości gruntów, które pozostawały w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych i prawnych. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 12 i pkt 15 oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów ustawy o rachunkowości, przez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych, ilekroć w ustawie jest mowa o środkach trwałych - rozumie się przez to, rzeczowe aktywa trwale i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.*

Zgodnie natomiast z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

W związku z powyższym grunty stanowiące własność gminy, ale oddane w użytkowanie wieczyste nie stanowią zasobu nieruchomości gminy i tym samym nie mogą być przeznaczone na potrzeby tej jednostki.

Powyższe stwierdzono w przypadku następujących nieruchomości gruntowych, oddanych w użytkowanie wieczyste:

- działki nr 2757/3 i nr 2757/5, położone w Żarkach, ujęte w ewidencji księgowej na kwotę 49.470,00 zł, oddane w użytkowanie wieczyste umową akt notarialny Rep. A Nr 5127/94 z dnia 15 grudnia 1994 r.*
- działka nr 1749/5 położona w Żarkach, ujęta w ewidencji księgowej na kwotę 7.280,00 zł, oddana w użytkowanie wieczyste umową akt notarialny Rep. A Nr 2970/78 z dnia 20 lipca 1978 r.*
- działka nr 2040/6 położona w Żarkach, ujęta w ewidencji księgowej na kwotę 56.020,00 zł, oddana w użytkowanie wieczyste umową akt notarialny Rep. A Nr 3851/98 z dnia 4 lipca 1998 r.*
- działka nr 2204/10 położona w Żarkach, ujęta w ewidencji księgowej na kwotę 105.199,00 zł, oddana w użytkowanie wieczyste umową akt notarialny Rep. A Nr 5624/96 z dnia 2 grudnia 1996 r.*
- działka nr 1749/60 położona w Żarkach, oddana w użytkowanie wieczyste umową z dnia 15 września 1997 r. Powyższa działka ujęta jest w ewidencji księgowej jako działka 1749/6 o wartości 123.560 zł. Działka nr 1749/60 powstała z podziału działki nr 1749/6 dokonanej decyzją Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 30 lipca 1998 r.*

- działka nr 3279/22 położona w Żarkach, oddana w użytkowanie wieczyste umową akt notarialny Rep. A Nr 6259 z dnia 14 grudnia 1998 r. Powyższa działka ujęta jest w ewidencji księgowej jako działka 3279/20 o wartości 147.790,00 zł. Działka nr 3279/22 powstała z podziału działki nr 3279/20 dokonanego decyzją Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 9 maja 1998 r.

W konsekwencji wartości tych nieruchomości zostały wykazane w bilansach Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach.

W obowiązującej w Urzędzie Miasta i Gminy Żarki, polityce rachunkowości nie ustalono zasad prowadzenia ewidencji pozabilansowej dla gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste.

Przygotowanie projektów przyjętych w jednostce zasad rachunkowości należało do obowiązków p. Doroty Muchy – Skarbnika Miasta i Gminy Żarki.

Stosownie do art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Prowadzenie ewidencji środków trwałych należało do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 8

Uzupełnić politykę rachunkowości o zasady prowadzenia ewidencji pozabilansowej dla gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste oraz dokonać przeksięgowania z ewidencji bilansowej konta 011 „Środki trwałe” wartości gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym do ewidencji pozabilansowej, mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 12 i pkt 15, art. 4 ust. 1 oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2013 nieprawidłowo prowadzono ewidencję dochodów z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego. W księgach rachunkowych roku 2012 należności z tytułu ww. opłat nie zostały ujęte na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Wpłaty tych należności ujmowane były bezpośrednio na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki”. W księgach rachunkowych roku 2013 natomiast nie dokonywano na bieżąco przypisu ww. należności na koncie 221. Przypisu tych należności dokonywano kwartalnie na podstawie faktycznie zrealizowanych wpłat. Ponadto, nie prowadzono ewidencji analitycznej do konta 221 według podmiotów, którym wydano zezwolenia na zajęcie pasa drogowego z uwzględnieniem przypisu należności i wpłat.*

Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz z zasadami funkcjonowania konta 221 określonymi w zakładowym planie kont ustalonym zarządzeniem Nr 13/2002 Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 19 września 2002 r. (ze zmianami) oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

Stosownie do ww. przepisów konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.

Niedokonanie przypisu należności w stosunku do poszczególnych kontrahentów skutkowało brakiem windykacji tych należności od osób, które nie uiściły opłaty wynikającej z decyzji w sprawie zezwolenia za zajęcie pasa drogowego. Powyższe dotyczyło czterech decyzji wydanych w latach 2012 - 2013 na łączną kwotę 88,00 zł.

Niedochodzenie tych należności było niezgodne z art. 42 ust. 5 ustawy 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Windykacja należności budżetowych należała, zgodnie z § 19 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Żarki wprowadzonej zarządzeniem Nr Fin/15/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 14 sierpnia 2012 r., do zadań Referatu Finansowego. W wyniku kontroli ustalono, że obowiązków w zakresie windykacji należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego nie powierzono żadnemu z pracowników Referatu Finansowego.

Przyczyną wskazanych nieprawidłowości był również brak przepływu informacji o wydanych zezwoleniach na zajęcie pasa drogowego, pomiędzy Referatem Gospodarki Komunalnej i Inwestycji do zadań którego należało wydawanie ww. zezwoleń a Referatem Finansowym, w sposób określony w § 19 ww. Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Żarki.

Zgodnie z ww. Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Żarki należności z tytułu dochodów Gminy podlegają ewidencji przez Referat Finansowy na podstawie dokumentów sporządzonych przez referaty merytoryczne tj. m.in. na podstawie decyzji administracyjnych. Referaty merytoryczne zobowiązane są do terminowego dostarczenia dokumentów stanowiących podstawę dokonania przypisu.

Prowadzenie ewidencji dochodów budżetowych należało do Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 9

Zapewnić dokonywanie na koncie 221 przypisu należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego oraz zaprowadzić ewidencję analityczną według podmiotów, którym wydano zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, z uwzględnieniem przypisu należności i wpłat, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) w zakresie funkcjonowania ww. konta.

Wniosek nr 10

Powierzyć na piśmie pracownikom Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach obowiązek w zakresie windykacji dochodów z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji oraz Referatu Finansowego w zakresie efektywnego przepływu informacji pomiędzy ww. Referatami, w celu prawidłowego ujmowania należności wynikających z decyzji w sprawie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w ewidencji księgowej, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 221 określonych w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

- *W latach 2010 - 2014 (do dnia zakończenia kontroli, tj. dnia 21 marca 2014 r.) nie ewidencjonowano odsetek od udzielonych Gminie kredytów i pożyczek w ewidencji księgowej budżetu na kontach 134 „Kredyty bankowe”, 260 „Zobowiązania finansowe” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Odsetki te ujmowano na kontach organu za pośrednictwem konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”.*

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz zakładowym planie kont.

W zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 13/2002 Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 19 września 2002 r. ze zmianami nie opisano szczegółowo zasad ewidencjonowania zdarzeń na koncie 909, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a, art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

Zadania w zakresie prowadzenia księgowości należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha Skarbnik Miasta i Gminy Żarki, do której obowiązków należało również przygotowanie projektów przyjętych w jednostce zasad rachunkowości.

Stosownie do art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Wniosek nr 11

Uzupełnić zakładowy plan kont o zasady ewidencjonowania zdarzeń na koncie 909 oraz obliczyć i zaewidencjonować odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek na kontach 134, 260, 909, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza

granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.)

- W 2013 r. nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych jako wymagalne zobowiązanie wynikające z Faktury VAT Nr 64/2013 z dnia 29 listopada 2013 r. na kwotę 139.758,39 zł. Powyższe było niezgodne z zakładowym planem kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 13/2002 Burmistrza Miasta i Gminy Żarki z dnia 19 września 2002 r. oraz zasadami funkcjonowania konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Ww. faktura VAT wpłynęła do Urzędu w dniu 18 grudnia 2013 r., termin zapłaty faktury zgodnie z umową RGK III.2721.13.2013 z 25 września 2013 r. wynosił 30 dni od daty wpływu do Urzędu tj. przypadła na dzień 17 stycznia 2014 r.

Powyższe zobowiązanie dotyczyło wynagrodzenia za wykonanie robót w ramach projektu „Muzeum Dawnych Rzemiosł w Starym Młynie w Żarkach” i zostało uregulowane w dniu 17 stycznia 2014 r.

Skutkiem powyższego było wykazanie kwoty 139.758,39 zł z tytułu ww. faktury jako zobowiązania wymagalnego w sprawozdaniach jednostkowych a następnie zbiorczych:

- Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r.,

- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2013 r.,

- Rb-UZ rocznym sprawozdaniu uzupełniającym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych wg stanu na koniec 2013 r.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.), wymagalne zobowiązania są rozumiane jako wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. W myśl § 17 ust. 4 pkt 12 ww. Instrukcji, w sprawozdaniu Rb-UZ wykazuje się łączną wartość zobowiązań wynikających z wymagalnych zobowiązań. Zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), w sprawozdaniu Rb-28S w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było błędne ustalenie terminu płatności faktury, tj. od daty jej wystawienia, zamiast zgodnie z umową, od daty wpływu do urzędu. W trakcie kontroli w dniu 11 marca 2014 r. sporządzono korekty sprawozdań Rb-28S, Rb-Z i Rb-UZ za 2013 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do Inspektora ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Powyższe sprawozdania podpisali p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki oraz p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach w zakresie prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych zobowiązań oraz ich wykazywania w sprawozdaniach, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 i § 17 ust. 4 pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2011 - 2013 sporządzano jednostkowe sprawozdania Rb-27S roczne z wykonania planu dochodów budżetowych dla jednostki samorządu terytorialnego niezgodnie z zasadami sporządzania tych sprawozdań określonymi w § 3 ust. 1 pkt 3, pkt 9, pkt 10 i pkt 11 oraz § 4 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).*

W powyższych sprawozdaniach sporządzonych za lata 2011 - 2012 nie zamieszczono następujących pozycji sprawozdania: „Potrącenia”, „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”, „Skutki udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)”, „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy”. Natomiast w sprawozdaniu za 2013 r. nie wykazano kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków, kwoty skutków udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień i kwoty skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy.

Skutki obniżenia górnych stawek podatków, skutki udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w latach 2011 - 2013 zostały wykazane w sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za ww. lata.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ww. rozporządzenia sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych, natomiast sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Ponadto, w sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za rok 2011 i za rok 2012 wykazano skutki umorzenia zaległości podatkowych w kolumnie 13 jako skutki udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)

zamiast w kolumnie 14 przewidzianej dla skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych.

Powyższe było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 lit. a ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zaległości podatkowych zostały wykazane w powyższych zbiorczych sprawozdaniach Rb 27 S za lata 2011 - 2013 w innej wysokości niż wynikające z ewidencji księgowej – rejestru przypisów i odpisów i tak:

- *zgodnie z rejestrem przypisów i odpisów za rok 2011 r. ww. skutki wynosiły łącznie 1.174,00 zł (w tym: 1.120,00 zł należność główna i 54,00 zł odsetki) natomiast w sprawozdaniu wykazano łącznie kwotę 1.127,22 zł,*
- *zgodnie z rejestrem przypisów i odpisów za rok 2012 r. ww. skutki wynosiły łącznie 785 zł (w tym 633,00 zł należność główna i 152,00 zł odsetki), natomiast w sprawozdaniu wykazano łącznie kwotę 633,00 zł,*
- *zgodnie z rejestrem przypisów i odpisów za rok 2013 r. ww. skutki wynosiły łącznie 905,00 zł (w tym 869,00 zł należność główna i 36,00 zł odsetki), natomiast w sprawozdaniu wykazano łącznie kwotę 493,00 zł.*

Konsekwencją wykazania w sprawozdaniach Rb-27 S nieprawidłowych skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zaległości podatkowych było również zaprezentowanie nieprawidłowych danych w tym zakresie w sprawozdaniach rocznych Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy sporządzonych za lata 2011 - 2013.

Powyższe nieprawidłowości świadczą o tym, że sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za lata 2011 - 2013 nie zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, co naruszyło § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.

Zadania w zakresie sporządzania projektów sprawozdań budżetowych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 13

Dokonać korekty sprawozdania jednostkowego Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2013 r. w zakresie: skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zaległości podatkowych, mając na uwadze § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3, § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 4 pkt 3 i § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 10 i pkt 11 lit. a Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia, a następnie dokonać korekty sprawozdania zbiorczego Rb-27S za 2013 r. oraz rocznego sprawozdania Rb PDP za rok 2013, mając na uwadze ww. przepisy i § 7 ust. 3 ww. Instrukcji oraz przekazać

skorygowane sprawozdania Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, zgodnie z § 17 ust. 1 załącznika Nr 39 do ww. rozporządzenia.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdań Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3, § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119) oraz § 3 ust. 1 pkt 3, 9, 10, pkt 11, § 4 ust. 1 pkt 3 i § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych:

- *W latach 2008 - 2012 zaniechano przeprowadzenia czynności sprawdzających wobec podatnika będącego najemcą nieruchomości stanowiącej własność Gminy Żarki, celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.*

Powyższe skutkowało brakiem opodatkowania nieruchomości będącej przedmiotem najmu za okres od 1 marca 2008 r. do 31 grudnia 2011 r. Było to niezgodne z treścią art. 272 pkt 3 oraz art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4) lit. a) i art. 6 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Podatnik o nr konta 44342, będący najemcą budynku użytkowego o powierzchni 134,17 m² na podstawie umowy najmu z dnia 11 lutego 2008 r., wykazał ww. nieruchomość do opodatkowania dopiero w złożonej w 2012 r. Informacji w sprawie podatku leśnego, rolnego i od nieruchomości na rok 2012. Termin obowiązywania umowy najmu budynku ustalono do dnia 12 lutego 2009 r., a następnie aneksami do umowy, przedłużano termin jej obowiązywania na kolejne okresy roczne, łącznie do dnia 12 lutego 2013 r. Organ podatkowy nie wzywał podatnika do złożenia ww. Informacji, ponadto po złożeniu tej Informacji w 2012 r. przez podatnika, nie podjęto czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie faktycznej daty powstania obowiązku podatkowego w zakresie opodatkowania tej nieruchomości i nie wszczęto postępowania w celu określenia zobowiązania podatkowego z tego tytułu za okres od 1 marca 2008 do 31 grudnia 2011 r.

W związku z powyższym wysokość zaniżonego podatku od nieruchomości wynosiła: 1.789 zł za rok 2008, 2.281 zł za rok 2009, 2.281 zł za rok 2010, 2.281 zł za rok 2011.

W postępowaniu podatkowym w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości dla powyżej wymienionego podatnika nie uwzględniono informacji wynikających z umowy najmu nieruchomości i aneksów do tej umowy, które przekazano do Referatu Finansowego. Zgodnie z art. 122 ww. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym.

Prowadzenie spraw związanych z wymiarem podatku od nieruchomości osób fizycznych należało do Inspektora ds. wymiaru podatków w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 15

Opodatkować podatnika o nr konta 44342 korzystającego w latach 2009 - 2011 z nieruchomości na podstawie umowy najmu, mając na uwadze art. 6 ust.1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), a także art. 21, art. 165 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

- *W latach 2010 - 2013 zaniechano przekazania z Referatu Finansowego, złożonych przez podatników „Informacji w sprawie podatku leśnego, rolnego i od nieruchomości”, do punktu kancelaryjnego, w celu ich zarejestrowania i opatrzenia datą wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach. Naruszono tym § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.) oraz § 42 ust. 2 Instrukcji Kancelaryjnej stanowiącej załącznik Nr 1 do ww. rozporządzenia. Stosownie do postanowień § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, dokumentacja powstająca w podmiocie i do niego napływająca jest klasyfikowana i kwalifikowana na podstawie jednolitego rzeczowego wykazu akt, zwanego dalej „wykazem akt”, przez oznaczanie, rejestrację i łączenie dokumentacji w akta spraw albo jej grupowanie jako dokumentacji nietworzącej akt spraw. Stosownie do postanowień § 42 ust. 2 Instrukcji Kancelaryjnej stanowiącej załącznik do ww. rozporządzenia, po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie.*

Powyższe dotyczyło: „Informacji w sprawie podatku leśnego, rolnego i od nieruchomości” na rok 2012 złożonej przez podatnika o nr konta 44342 oraz „Informacji w sprawie podatku leśnego, rolnego i od nieruchomości” na rok 2010, na rok 2012 i na rok 2013, złożonej przez podatnika o nr konta 41993.

Pisemne informacje podatkowe zostały złożone u Inspektora ds. wymiaru podatków, na którym spoczywał obowiązek w zakresie ich przekazania do punktu kancelaryjnego w celu ich zarejestrowania i opatrzenia datą wpływu do Urzędu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Dorota Mucha – Skarbnik Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad Inspektorem ds. wymiaru podatków w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających pisemnych informacji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 3 i art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.), mając na uwadze art. 3 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95 poz. 613 z późn. zm.) oraz w zakresie rejestrowania wpływu składanych przez podatników informacji podatkowych, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji

i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.) oraz § 42 ust. 2 Instrukcji Kancelaryjnej stanowiącej załącznik Nr 1 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wydatków na wynagrodzenia:

- *Zaniechano udzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego za 2009 r. p. Klemensowi Podlejskiemu – Burmistrzowi Miasta i Gminy Żarki, co było niezgodne z obowiązującym wówczas art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, niewykorzystanego urlopu należało udzielić pracownikowi nie później niż do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego. Zaległy urlop za 2009 r. wynosił 9 dni. Skutkiem powyższego była wypłata w dniu 22 grudnia 2010 r. ekwiwalentu pieniężnego za zaległy urlop z 2009 r. w kwocie 6.573,06 zł brutto. Czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza Miasta i Gminy Żarki wykonywała p. Barbara Major – Sekretarz Miasta i Gminy Żarki.*

Wniosek nr 17

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów pracownikom Miasta i Gminy Żarki zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W okresie od dnia 1 października 2013 r. do dnia 3 lutego 2014 r. Skarbnikowi Miasta i Gminy Żarki przyznano wynagrodzenie zasadnicze w wysokości wyższej niż wskazana w treści rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem, maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego Skarbnika Gminy do 15 tys. mieszkańców powinien wynosić 4.800 zł. Na podstawie angażu z dnia 23 października 2013 r. p. Dorocie Mucha – Skarbnikowi Miasta i Gminy Żarki przyznano wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 5.100 zł, czyli zawyżone o kwotę 300 zł. Poprzez zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego zawyżeniu uległ również dodatek stażowy o 60 zł. Miesięczne wynagrodzenie uległo powiększeniu łącznie o 360 zł. Tak ustalone wynagrodzenie nie przekraczało jednak maksymalnej kwoty jaką można było przyznać Skarbnikowi Gminy do 15 tys. mieszkańców, w związku z tym, że dodatek funkcyjny wynosił 900 zł, a maksymalnie mógłby wynosić 1.760 zł. Projekt angażu z dnia 23 października 2013 r. przygotowała p. Barbara Major – Sekretarz Miasta i Gminy Żarki. Angażem sporządzonym z datą 3 lutego 2014 r. dokonano zmiany ww. angażu, dostosowując go do postanowień rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.).*

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Żarki w zakresie przygotowywania dokumentów określających składniki wynagrodzenia

pracowników z uwzględnieniem postanowień rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2013 r. zawarto umowę pożyczki Nr 54/2013/352/OA/poe/P w kwocie 348.000,00 zł, przed uzyskaniem opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o możliwości spłaty ww. pożyczki. Zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 ww. ustawy, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.*

Powyższe dotyczyło umowy Nr 54/2013/352/OA/poe/P z dnia 3 czerwca 2013 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowanych w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Żarki”. Uchwałę Nr XXX/211/2013 Rada Miejska w Żarkach w sprawie zaciągnięcia ww. pożyczki długoterminowej na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu z przeznaczeniem na dofinansowanie ww. zadania podjęła w dniu 29 kwietnia 2013 r.

Pozytywną opinię w sprawie możliwości spłaty ww. pożyczki w kwocie 348.000,00 zł Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach wyraziła w uchwale Nr 4100/VI/129/2013 z dnia 11 czerwca 2013 r.

Umowę pożyczki z dnia 3 czerwca 2013 r. zawarł p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki, przy kontrasygnacie p. Doroty Muchy – Skarbnika Miasta i Gminy Żarki.

Wniosek nr 19

Zaciągać zobowiązania wynikające z umów pożyczek lub kredytu po uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty pożyczki, kredytu lub wykupu papierów wartościowych, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 tej ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Danuta Kokołdziej